

Stretnutie
Klárkou
Jarunkovou

Hrdinský zápisník - 6 vydaní (1960, 1961, 1965, 1974, 1980, 1984)

Cudzozajzčné vydania: bulharčina (1963), čeština (1961), estónčina (1963), gruzínčina (1966), kirgizština (1964), maďarčina (1963), nemčina (1963, 1972), poľština (1982), ruština (1962, 1965, 1966), tadžičtina (1964), ukrajinčina (1972)

Čierna hodinka plná divov a fantázie (1961)

Deti slnka (1962)

Jediná - 8 vydaní (1963 - 2x, 1967, 1973, 1976, 1981, 1995; 1979 - Nový Sad)

Cudzozajzčné vydania: angličtina (1968, 1969, 1971, 1974), bulharčina (1985), čeština (1965, 1969, 1977), dánčina (1971, 1974), estónčina (1978), faerčina (1982), holandsčina (1970), chorváčtina (1972), lotyština (1975), macedónčina (1986, 1988), maďarčina (1965, 1972, 1982, 1983), nemčina (1968, 1970, 1971, 1974, 1979), poľština (1966, 1968, 1971, 1975), rumunčina (1973), ruština (1972, 1978), slovinčina (1972, 1977, 1979, 1984), španielčina (1987), taliančina (1978, 1982), turčičtina (1998), ukrajinčina (1970)

Zlatá sieť (1963)

Cudzozajzčné vydanie: ruština (1965)

Tulák - 6 vydaní (1973, 1975, 1979, 1984, 1990, 2002)

Cudzozajzčné vydania: čeština (1976), estónčina (1982), holandsčina (1974), maďarčina (1978), nemčina (1975 - 2x), ruština (1986), taliančina (1976, 1978), turkménčina (1983), ukrajinčina (1980)

O psovi, ktorý mal chlapca - 2 vydania (1974, súborné vydanie 1986)

Cudzozajzčné vydania: bulharčina (1990), čeština (1974), estónčina (1986), japončina (1978), lužická srbčina (1975), maďarčina (1974, 1978), nemčina (1974, 1978 - 2x), súborné vydanie (1990), poľština (1977), ruština (1978, 1985), slovinčina (1974)

Tiché búrky - 2 vydania (1977, 1988)

Cudzozajzčné vydania: bulharčina (1981), čeština (1982), maďarčina (1980), poľština (1981), ruština (1978), taliančina (1981)

Horehronský talizman (1978)

O Tomášovi, ktorý sa nebál tmy - 2 vydania (1978, súborné vydanie 1986)

Cudzozajzčné vydania: čeština (1978), nemčina (1982, súborné vydanie 1990), ruština (1982), slovinčina (1982), uzbečtina (1983)

Stretnutie s nezvestným - 2 vydania (1978, 1982)

Cudzozajzčné vydania: čeština (1983), mongolčina (1986)

O jazýčku, ktorý nechcel hovoriť - 2 vydania (1964, súborné vydanie 1986)

Cudzozajzčné vydania: bulharčina (1966), litovčina (1968), macedónčina (1966), maďarčina (1965), nemčina (1973, súborné vyd. 1990), srbčina (1965, 1972, 1977)

Brat mlčanlivého Vlka - 6 vydaní (1967, 1971, 1978, 1985, 2000; 1979 - Nový Sad)

Cudzozajzčné vydania: angličtina (1968, 1971), bieloruština (1976), bulharčina (1977), čeština (1970, 1978, 1987, 1998), dánčina (1972), estónčina (1972), fínčina (1972 - 2x, 1974 - 2x), francúzština (1988), holandsčina (1970), chorváčtina (1977), litovčina (1973), maďarčina (1969), nemčina (1969 - 2x, 1970 - 2x, 1971, 1975, 1999), poľština (1970, 1973), rumunčina (1989), ruština (1970, 1971), slovinčina (1975), španielčina (1985), taliančina (1975 - 2x, 1976 - 2x, 1978, 1979 - 2x, 1980, 1981, 1982, 1983, 1984)

Pomstiteľ - 3 vydania (1968, 1982, 1988)

Cudzozajzčné vydania: fínčina (1980), francúzština (1979), nemčina (1977), poľština (1978, 1988), ukrajinčina (1974)

Pár krokov po Brazílii (1972)

Čierny slnovrat (1979)

Cudzozajzčné vydania: čeština (1984), maďarčina (1981), poľština (1984), ukrajinčina (1985)

Obrázky z ostrova (1979)

Kde bolo, tam bolo (1980)

O vtáčikovi, ktorý vedel tajomstvo - 3 vydania (1983, súborné vydanie 1986, 1997)

Cudzozajzčné vydania: estónčina (1986), nemčina (súborné vydanie 1990), poľština (1989)

O dievčatku, ktoré šlo hľadať rozprávku (1984)

Cudzozajzčné vydania: bulharčina (1988), fínčina (1988), nemčina (1988, súborné vydanie 1990)

Rozprávky (súborné vydanie 1986)

Cudzozajzčné vydanie: nemčina (1990)

Dedko a vlk (1989)

Nízka oblačnosť (1993)

Spomienka na veľkú spisovateľku, ktorá preslávila svoju krajinu väčšími ako mnohí iní, nám pripomenie jej hľadanie človečiny v nás a skutočný prameň čistej vody, osvievajúci a životodarný. Mohli by sme konštatovať, že sa naplnil jeden ľudský osud a zanechal nezmazateľnú stopu pre celú generáciu. Chýba nám jej úsmev, humorný pohľad na život i jeho peripetie, trpezlivo hodnotenie prežívania problémov a ich možné riešenia bez zbytočnej sentimentality a pátosu, ale plné porozumenia.

Klára Jarunková sa vo svojej tvorbe preniesla ponad nepodstatné veci svojej doby a ukázala nemeniace sa hodnoty a hriechy, či hriechičky, ktoré napriek neustále sa meniacim politickým pomerom, štátom, vojnám a spoločnostiam zostávajú stále tie isté. Ľudstvo milujúce, nenávidiace, pomáhajúce i uzurpujúce si moc a slávu, prežívajúce svoje jedinečné životy.

Narodila sa 28. apríla 1922 v prekrásnom kraji Červenej Skaly na pošte v rodine Chudíkovcov ako druhé dieťa. Harmonické rodinné prostredie čoskoro doplnili ešte traja súrodenci. Idyly života v prekrásnej prírode v rodine láskavej matky a prírodu milujúceho otca, veľmi skoro prerušila smrť. Spisovateľke zomrela matka, keď mala iba osem rokov. Deti sa ujala otcova sestra, ktorá ich s láskou vychovávala a ktorá

vidíme množstvo jej prekladov, ale všetky nepoznáme, lebo neboli k nám dovezené. Napríklad francúzske preklady vydavateľstva Flamarión a mnohé ďalšie. Neprahla po prospechu a sláve, bola vždy na čele tých, ktorí sa nezmierili s nespravodlivosťou a nezmyselným poctobovaním. Veľakrát vyjadřila svoje názory, i keď mnohým vysokopostaveným neboli vítané, zbabelosť v jej slovníku a konaní nemala miesto. Splňala si pomaly i svoje životné sny o cestovaní a aj tu sa občas stretala s prekážkami. Taká je i jej tvorba. Dýcha človečnosťou, večným snažením sa človeka o pochopenie, lásku, súdržnosť, čistotu a statočnosť. Navyše toto všetko dokázala povedať krásnym jazykom plným humoru a neopakovateľného sviežeho porozumenia voči ľudskému hľadaniu a slabostiam. Neospravedlňuje ich, iba chápe a pomáha ich pochopiť.

Tvorba Kláry Jarunkovej od Hrdinského zápisníka cez Jedinú, Tuláka, Brata mlčanlivého Vlka, Tiché búrky, Čierny slonvat, rozprávky a ďalšie diela, nie je tvorbou iba pre mládež, je bezgeneračná. Cez jej knihy rodič lepšie chápe problémy svojho dieťaťa a mladý človek pochopí, že nie sú neriešiteľné.

Genetický kód etického princípu nájdeme vo všetkých spisovateľkiných dielach. Dáva silu zostať samým sebou, nezjednodušuje, lebo ani život taký nie je. Nemoralizuje, svojim postavam dáva možnosť božského daru slobodného roz-

svoje dni dožila v spisovateľkinej rodine. Školské roky Kláry Jarunkovej boli pestré. Začiatky školskej dochádzky sú spojené s Červenou Skalou a rokom meštianky v Brezne. Neskôr sa s tetou presťahovali do Banskej Bystrice, kde na dievčenskom gymnáziu v roku 1940 zmaturovala. Zmysel pre súdržnosť a rodinu, ako i lásku k svojim blízkym charakterizuje i to, že táto mimoriadne nadaná dievčička, ktorá túžila po vzdelaní, išla učiť na Delvianske lazy do Korytárov (dnešná časť obce Kriváň), aby pomohla svojim stúrodencom a rodine. Ďalšie cesty jej skrzčila Bratislava, kde našla uplatnenie v rôznych zamestnaniach a neskôr aj v literárnej redakcii rozhlasu a v redakcii časopisu Roháč. Popri zamestnaní vyštudovala Filozofickú fakultu Univerzity Komenského odbor filozofia - slovenský jazyk. Významný bol pre ňu aj prvý povojnový rok, keď našla svoju životnú lásku Ing. Tichomíra Jarunka. Čoskoro prišla na svet i jediná dcéra Daniela, dnes akademická maliarka Zacharová. Symbióza nadania a talentu sa ukázala v neskorších časoch, keď dcéra ilustrovala niektoré knihy matky s veľmi citlivým a talentovaným prístupom. Počas ďalších rokov spisovateľka napísala mnoho diel, ktoré našli odozvu na celom svete a stala sa najprekladanejšou autorkou slovenskej literatúry. Vo výstave

hodovania. Určite aj pre tieto princípy je autorkou svetového formátu, o čom svedčia aj mnohé zahraničné i domáce ocenenia a aj návrh na Nobelovu cenu. Práve udelenie tohto ocenenia by bolo skutočným záverom jej tvorby, ktorého sa už nedožila.

Predstavením rozsiahlej tvorby Kláry Jarunkovej si pripomínáme jej nedožité 85. narodeniny.

Dr. Gabriela Škorvanková

1959

3. cena v Súťaži vydavateľstva Mladé letá o najlepšiu poviedku zo súčasného života detí za **Hrdinský zápisník**

1961

Cena výboru Slovenského literárneho fondu - Cena Fraňa Kráľa za knihu **Hrdinský zápisník**

1964

Jilemnického odznak za zásluhy o rozvoj PO ČSM

1966

cena v národnom i medzinárodnom kole Medzinárodnej literárnej súťaže "Pre mládež atómového veku" za knihu

Brat mlčanlivého Vlka

1968

Európska cena za detskú literatúru Premio Europeo "Città di Caorle" - Čestné uznanie za knihu **Brat mlčanlivého Vlka**

1970

Nemecká cena za detskú literatúru za knihu **Brat mlčanlivého Vlka**

Čestná listina Ceny H. Ch. Andersena - diplom za knihu **Brat mlčanlivého Vlka**

Cena Zväzu slovenských spisovateľov za knihu **Brat mlčanlivého Vlka**

1972

3. cena v Literárnej súťaži Ministerstva kultúry SR a Slovenského literárneho fondu za knihu **Tulák**

Pamätná medaila k **Medzinárodnému roku knihy**

1973

Cena vydavateľstva Mladé letá za knihu **Tulák**

1989

Plaketa Eudmily Podjavorinskej za popularizáciu slovenskej detskej literatúry v zahraničí

Miestny národný výbor v Šumiaci - **Čestné občianstvo**

Medaila prezidenta k vzniku SR

1993

Cena Asociácie organizácií spisovateľov Slovenska za knihu **Nízka oblačnosť**

1997

Literárne a hudobné múzeum v Banskej Bystrici - **Pamätná medaila**

Primátor mesta Banská Bystrica - **Medaila pri príležitosti životného jubilea**

1998

Príbinov kríž 1. triedy za celoživotné literárne dielo, ktorým sa významne zaslúžila o kultúrny rozvoj a šírenie dobrého mena SR

1975

Cena Fraňa Kráľa za tvorbu pre deti a mládež

1976

Cena Bancarellino za knihu **Brat mlčanlivého Vlka**

1979

Mimoriadna Čestná listina Ceny H. Ch. Andersena - diplom za knihu **Tulák**

Zlatá plaketa Slovenského zväzu žien

1980

udelenie titulu **Zaslúžilá umelkyňa**

Pamätná medaila vydavateľstva **Mladé letá** za zásluhy o rozvoj detskej knihy

Pamätná medaila Miestneho národného výboru **Krupina**

Pamätná medaila Slovenského zväzu žien

1989

Priatel'ia detskej knihy - návrh na **Cenu Hansa Christiana**

Andersena 1990

1984

Cena vydavateľstva Mladé letá 1983 za knihu

O vtáčikovi, ktorý vedel tajomstvo

1985

Slovenské ústredie knižnej kultúry - **Čestný odznak knižnej kultúry**

1987

Slovenský literárny fond - čestné uznanie a medaila

Za zásluhy o rozvoj detskej literatúry

2002

Dom Matice slovenskej v Banskej Bystrici - **Zlatá medaila za celoživotné dielo a prínos do národnej literatúry pre deti a mládež**

Čestná medaila Mesta Revúca

2003

Asociácia organizácií spisovateľov Slovenska - návrh na **Nobelovu cenu**

2004

Rad Ludovíta Štúra 1. triedy za mimoriadne zásluhy v oblasti kultúry

BIBIANA, medzinárodný dom umenia pre deti a Slovenská sekcia IBBY - návrh na **Cenu Astrid Lindgrenovej 2005**

Vydalo o. z. Umenie pre deti

Zostavila: Eva Ciferská

Použité ilustrácie akad. mal. Daniely Zacharovej - Jarunkovej

Rok vydania: 2007

Náklad: 1 000 ks

Realizácia: Združená stredná škola polygrafická